

РАЗПОРЕЖДАНЕ

гр. София, 24 ноември 2025 г.

С разпореждане от 10.10.2025 г. на председателя на Върховния касационен съд е образувано тълкувателно дело № 3 /2025 г. на ОСГК по въпроса:

Приравненият служебен стаж по § 57 от ПЗРЗИДЗМВР (ДВ, бр. 44/12.06.2012 година) на държавните служители по § 64 от ПЗРЗИДЗМВР (ДВ, бр. 93/24.11.2009 година) включва ли се в стажа по чл. 235, ал. 1, т. 1 от ЗМВР за определяне на размера на обезщетението по чл. 234, ал. 1 от ЗМВР?

След проведено подготвително заседание на 18.11.2025 г. комисията в изпълнение на задълженията си, произтичащи от чл. 7.1. от Правилата за приемане на тълкувателни решения на ОСГК, ОСТК и ОСГТК на ВКС (Правилата), е счела, че действително е налице противоречива практика на състави на ВКС, поради което направеното предложение за приемане на тълкувателно решение е допустимо.

Изложени са доводи, че според едното становище, застъпено в решение № 211/12.12.2014 г. по гр. д. № 7769/2013 г. на ВКС, III г. о.; решение № 330/17.11.2014 г. по гр. д. № 2780/2014 г. на ВКС, IV г. о.; решение № 138/12.06.2015 г. по гр. д. № 3835/2014 г. на ВКС, IV г. о.; решение № 266/28.07.2015 г. по гр. д. № 5589/2014 г. на ВКС, IV г. о.; решение № 56/29.04.2015 г. по гр. д. № 4325/2014 г. на ВКС, IV г. о.; решение № 304/30.11.2017 г. по гр. д. № 729/2017 г. на ВКС, IV г. о.; решение № 217/23.10.2015 г. по гр. д. № 1040/2015 г. на ВКС, III г. о.; решение № 274/20.11.2015 г. по № 1163/2015 г. на ВКС, IV г. о.; решение № 56/23.04.2015 г. по гр. д. № 5222/2014 г. на ВКС, III г. о.; решение № 78/29.04.2015 г. по гр. д. № 4697/2014 г. на ВКС, III г. о.; решение № 242/23.09.2015 г. по гр. д. № 961/2015 г. на ВКС, IV г. о., нормата на § 57 от ПЗР на ЗИД ЗМВР установява фикция относно стажа по ЗДСл и по КТ – служебен и трудов, на визираните в нея служители от МВР (тези по § 64 от ПЗР на ЗИД ЗМВР, обн., ДВ, бр. 93/2009 г.), като го определя за такъв, като при един и същи орган по назначаване, респ. работодател. В съдебните актове е прието, че разпоредбата няма връзка с предпоставките на чл. 253 от ЗМВР (ДВ, бр. 17 от 24.02.2006 г., отм.), а следователно и с приложението на чл. 252, ал. 1 от същия закон. Развити са съображения, че от значение за възникването на вземане и за размера на обезщетението при прекратяване на служебните правоотношения на служители от МВР са единствено реално прослужените години на длъжностите, изброени изчерпателно в ал. 1 на чл. 253, без приравнения трудов стаж. Последният се взема предвид само при наличие на предпоставките по ал. 2 на чл. 253 – когато прекратяването на служебното правоотношение е поради пенсиониране и последните 13 години и 4 месеца са прослужени на длъжности по ал. 1.

Според другото становище, възприето в решение № 50083/29.05.2023 г. по гр. д. № 1706/2022 г. на ВКС, III г. о., стажът придобит по Закона за държавния служител от служителите по § 64 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за Министерството на вътрешните работи (ДВ, бр. 93 от 2009 г.), се зачита за работа при един и същ орган по назначаване. Съгласно § 64 ЗМВР (ДВ, бр. 60 от 2009 г.) държавни служители в служебни правоотношения и служители по трудови правоотношения с министъра на извънредните ситуации, които осъществяват функции, свързани със защита при бедствия и осигуряване на гражданите на достъп до службите за спешно реагиране чрез Националната система за спешно повикване с единен европейски номер 112 към датата на влизане в сила на Решението на Народното събрание за приемане на структурата на Министерския съвет на Република България (ДВ, бр. 60 от 2009 г.), с което Министерството на извънредните

ситуации се закрива, се назначават в МВР без провеждане на конкурс и без да са налице специфичните изисквания на чл. 179, ал. 1, т. 4 и ал. 3. Прието е, че разпоредбата на чл. 235 ЗМВР изрично изключва приравнения трудов стаж от служебния стаж, който се зачита при определяне на обезщетението за прослужени години в МВР, но в закона не се съдържа правна уредба за приравнения служебен стаж по § 57 ЗМВР (ДВ, бр. 44 от 2012 г.). С оглед на това и правилото, че нормите изключение се тълкуват ограничително, е направен извод, че приравненият служебен стаж по ЗДСл, който се счита за служебен стаж по ЗМВР, следва да се зачита като прослужени години в МВР. С оглед на това и доколкото приравнените факти пораждаат еднакви правни последици, същият следва да бъде взет предвид при определяне размера на обезщетенията по чл. 234 от ЗМВР.

Решенията, в които е възприето първото разрешение са постановени при приложение на разпоредбите на чл. 252 и чл. 253 от ЗМВР (отм.), а решението по гр. д. № 1706/2022 г. на ВКС, III г. о., е постановено по приложение на чл. 234 и чл. 235 от действащия ЗМВР. При извършения сравнителен анализ на посочените норми комисията е установила липса на съществено различие между тях, поради което е приела, че искането е допустимо, тъй като по въпроса е формирана противоречива практика на състави на ВКС.

На основание чл. 7.1. от Правилата с оглед липсата на легална дефиниция на понятието „приравнен стаж“, извършеното тълкуване на разпоредбата на § 57 от ПЗРЗИДЗМВР (ДВ, бр. 93 от 2009 г. в сила от 25.12.2009 г.) с ТР № 10/2013 г. на ОСГК на ВКС и текста на подлежащата на тълкуване норма, комисията е предложила на ОСГК на ВКС прередактиране на формулирания въпрос в следния смисъл:

„Служебният стаж по § 57 от ПЗРЗИДЗМВР (ДВ, бр. 93/2009 г., в сила от 25.12.2009 г.) на служителите по § 64 от ПЗРЗИДЗМВР (ДВ, бр. 93/24.11.2009 година) включва ли се в понятието „прослужени години“ по смисъла на чл. 235 от ЗМВР при определяне размера на обезщетението по чл. 234 от ЗМВР?“

По изложените съображения и на основание чл. 7 от Правилата за приемане на тълкувателни решения на ОСГК, ОСТК и ОСГТК на ВКС

РАЗПОРЕЖДАМ:

I. НАСРОЧВАМ тълкувателно дело № 3/2025 г. на ОСГК на ВКС за разглеждане в закрито заседание на 11 декември 2025 г. от 14:00 ч. за преценка относно прередактирането на поставения въпрос, по който е констатирана противоречива практика.

Съдиите от Гражданска колегия на ВКС да бъдат уведомени за насроченото закрито заседание по делото.

II. Настоящото разпореждане да се публикува на вътрешния и външния сайт на ВКС, секция „Тълкувателни дела“.

**ГАЛИНА ЗАХАРОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
ВЪРХОВНИЯ КАСАЦИОНЕН СЪД**